

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 28. maj 2021
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Martine Cecilie Lund Frederiksen
Sagsnr.: 2021-0030-6033
Dok.: 1984874

Besvarelse af spørgsmål nr. 1096 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1096 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 17. maj 2021. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Nick Hækkerup

/

Niels Dam Dengsøe Petersen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1096 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren kommentere artiklen ”Politiet lod ulovlig demonstration være: »Man skal vælge sine kampe«”, lokalavisen.dk, den 15. maj 2021, herunder Østjyllands Politis vagtchefes udsagn: ”Der var ingen sigtelser i forbindelse med de to demonstrationer, og det var et bevidst valg ikke at skride ind, selvom demonstrationen var ulovlig. Man skal vælge sine kampe. Vi vurderede, at det ikke ville være formålstjenstligt, og der var ingen fare på færde. Det havde været konfliktoptrappende”, samt kommentere billederne i artiklen af folk, der hænger ud af deres biler, sidder på taget af bilerne, og af Israels nationalflag, der bliver afbrændt?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet, der har oplyst følgende:

”Rigspolitiet har til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra Østjyllands Politi, der indledningsvis har henvist til, at reglerne for afholdelse af demonstrationer først og fremmest fremgår især af grundlovens § 79, politilovens §§ 7 og 8 samt ordensbekendtgørelsen § 5.

Grundlaget for forsamlingsfriheden findes i grundlovens § 79, hvorefter borgerne har ret til uden forudgående tilladelse at samle sig ubevæbnede. Det fremgår videre af bestemmelsen, at politiet har ret til at overvære offentlige forsamlinger og kan forbyde offentlige forsamlinger under åben himmel, når der af dem kan befrygtes fare for den offentlige fred.

Der kræves således ikke en tilladelse af politiet for at afholde en demonstration.

Derimod fremgår det af ordensbekendtgørelsen § 5, at optog og møder på veje skal anmeldes til politiet senest 24 timer, før de skal finde sted. Anmeldelsen skal foretages af arrangøren eller af en repræsentant for denne og indeholde en angivelse af formålet med mødet eller optøget, tidspunktet og mødestedet og ruten samt det forventede antal deltagere.

At anmeldelsen skal ske inden for 24 timer er bl.a. begrundet i, at politiet skal have mulighed for at foretage de nødvendige politimæssige tiltag. Det gør imidlertid ikke en demonstration ulovlig, at den ikke er anmeldt inden for fristen – heller ikke selvom der efter ordensbekendtgørelsen § 18 stk. 1, er hjemmel

til at pålægge arrangøren en bøde for at undlade at anmelde en demonstration.

Inden en demonstration afholdes, kan politiet fastsætte vilkår for demonstrationens afholdelse, hvis der er begrundet frygt for fare for betydelig forstyrrelse af den offentlige orden, herunder betydelig forstyrrelse af færdslen, eller fare for enkeltpersoners eller den offentlige sikkerhed, jf. politilovens § 7, stk. 3. Når der stilles krav om betydelig ordensforstyrrelse, skyldes det en almindelig accept af, at visse mindre ordensforstyrrelser er en naturlig følge af, at mange mennesker er forsamlet. Hvor politiet f.eks. vil kunne skride ind over for en person, der blokerer færdslen i flere minutter ved at sidde i et fodgængerfelt, så må politiet afstå fra samme, såfremt der er tale om et demonstrationsoptog, der passerer gaden.

Er en demonstration under åben himmel til fare for den offentlige fred, kan politiet give påbud om, at demonstrationen skal opløses, jf. politilovens § 7, stk. 5.

Politiet kan desuden efter politilovens § 8 gribe ind over for foramlingsdeltagere, der giver anledning til fare for betydelig forstyrrelse af den offentlige orden.

Det gælder for alle indgreb og reguleringer af politiet, at de skal være nødvendige, proportionale og konkret begrundede.

Demonstrationen, som fandt sted den 14. maj 2021 i Gellerupparken, og som omtales i lokalavisen den 14. maj 2021, var ikke på forhånd anmeldt til politiet, men opstod tilsyneladende spontant ved Gellerup Kirke omkring kl. 18.

På det tidspunkt blev der observeret 20-25 personer forsamlet på stedet, som havde medbragt palæstinensiske flag. På stedet samledes hurtigt flere personer og køretøjer, som i løbet af kort tid fik karakter af en forsamling/et optog på ca. 100 personer bestående af voksne, unge og børn samt et større antal køretøjer. Optoget bevægede sig ad en rute, som politiet ikke på forhånd kendte, og som endte ved Gellerup Kirke. Køretøjerne, der var en del af demonstrationen, fulgte de gående demonstranter med lav hastighed (ganghastighed).

Ud fra optogets karakter og tilkendegivelser fra flere deltagere skønnede politiet, at der var tale om en demonstration under temaet "Stop Israel". Det var dog ikke muligt for politiet at udfinde en demonstrationsleder.

Ved konstatering af den pågældende demonstration iværksatte Østjyllands Politi en relevant politiindsats balanceret i forhold

til de øvrige opgaver i politikredsen, herunder fastholdelse af en politiindsats ved en anden demonstration i politikredsen.

Det var politiets prioritet at sikre ytrings- og forsamlingsfriheden i overensstemmelse med gældende regler samt forhindre betydelige ordensforstyrrelser, herunder alvorlige trafikale problemer samt mulige faresituationer.

Østjyllands Politi vurderer, at politiets indsats på stedet sikrede, at demonstrationen, som stoppede op flere gange undervejs, alene gav anledning til mindre færdselsgener og forseelser og ikke bevægede sig ud på de nærliggende store færdselsårer.

Blandt færdselsforseelserne sås kørsel med motorkøretøj på for-tov samt personer, der ikke var korrekt fastspændt i motorkøretøj, men placeret i åbenstående vindue, på tag eller kølerhjelme.

På et tidspunkt blev trafikken kortvarigt spærret mellem Karen Blixens Boulevard og Trille Lukasensgade, og det samme skete efterfølgende på Gudrunsvej ved Gellerup Kirke. Det skal i den forbindelse oplyses, at der på tidspunktet for demonstrationen var ringe færdsel i området, og at trafikken kun var spærret kortvarigt.

Under demonstrationen blev der affyret fyrværkeri i mindre omfang. Fyrværkeriet skønnedes umiddelbart affyret lodret og ikke imod personer, genstande eller bygninger. Det var ikke umiddelbart muligt at identificere personerne bag fyrværkeriet.

Politiet konstaterede under demonstrationen ikke afbrænding af flag eller lignende.

Der skønnedes umiddelbart ikke at være opstået nogen farlige situationer i forbindelse demonstrationen, heller ikke i relation til omhandlede køretøjers deltagelse i demonstrationsoptøget.

Demonstrationen blev afsluttet kl. ca. 20.45.

Under afviklingen af demonstrationen blev der af politiet på stedet foretaget en række konkrete skøn i forhold til evt. indgriben over for forsamlingen og forsamlingens deltagere, herunder om der skulle skrides ind over for eventuelle forseelser.

Det er Østjyllands Politis vurdering, at afholdelsen af demonstrationen foregik på en sådan måde, at indgriben på stedet over for forsamlingen eller enkelte forsamlingsdeltagere ikke var påkrævet efter politiloven.

Samlet set var der således tale om en lovlig demonstration, der forløb uden væsentlige problemer.”

Jeg kan i øvrigt henvise til min mundtlige besvarelse af spørgsmål nr. S 1546 af 26. maj 2021.